

VÝKONNOST EKOLOGICKÉHO OSIVA JARNÍHO JEČMENE

Hana HONSOVÁ

Česká zemědělská univerzita v Praze

Úvod

Sladovnický ječmen sice je možno pěstovat ekologickým způsobem, ale jeho výnosy v jednotlivých letech značně kolísají. To potvrdily

Metodika

V tříletých pokusech (2005 až 2007), založených klasickou agrotechnikou s podzimní orbou a urovnáním pozemku na jaře, se porovnával vliv ekologického pěstebního systému a odrůdy na produkční schopnost porostu jarního ječmene. V letech 2006 a 2007 byly pokusy rozšířeny i na konvenční pozemek.

Na parcelkách o sklizňové ploše deseti metrů čtverečních se vysévalo čtyři sta klíčivých obilků na

Agrotechnika pokusů je uvedena v následující tabulce:

	technologie		rok		
	ekologie	konvence	2005	2006	2007
seť			1. 4.	8. 4.	16. 3.
ošetřování	3x vláčení			22. 5. (Starane+Lontrel+Agroxone)	14. 5. (Starane+Lontrel+Agritox)
hnojení	0	30 kg N/ha		25. 5. LAV 27	27. 4. Entec 26
sklizeň			11. 8.	10. 8	19. 7.

pokusy založené v letech 2005 až 2007 na pozemcích Výzkumné stanice katedry rostlinné výroby v Praze – Uhřetěvsi.

metr čtvereční. Pokusy byly založeny ve čtyřech opakováních. Každoročně se vysévalo osivo vyprodukované ekologickým způsobem z ORO pokusů v Uhřetěvsi odrůd Jersey, Malz, Prestige, Sebastian, Tolar a v roce 2005 i Nitran.

Ve všech letech se vyhodnocovala polní vzhá-zivost, počet klasů na metru čtverečním, výnos a hmotnost tisíce semen sklizeného zrna.

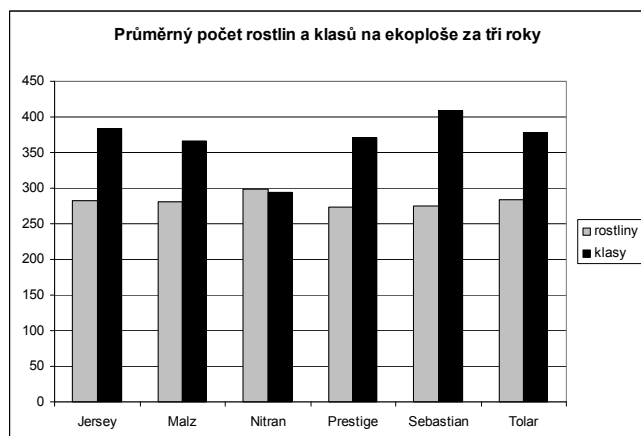
Výsledky a diskuse

V tříletých pokusech založených na uznané ekologické ploše v Praze - Uhřetěvsi se projevil vliv průběhu počasí v daném ročníku pěstování i odrůdy.

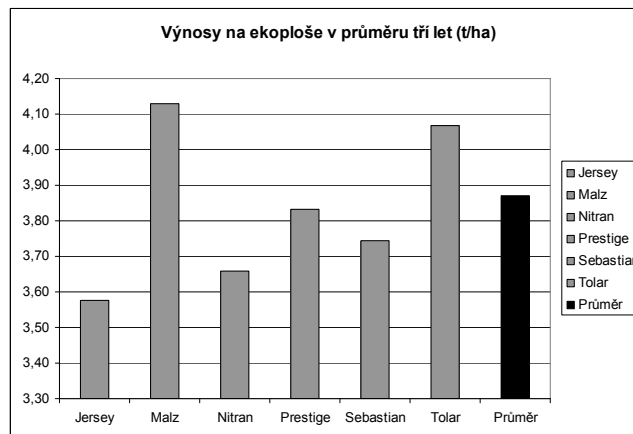
Počet rostlin na metru čtverečním dosáhl nejvyšší hodnoty v roce 2006, v průměru všech porovnávaných odrůd činil 292. Rovněž počet klasů před sklizní byl v tomto roce, kdy dosáhl průměrné hodnoty 483, nejvyšší. Z odrůd nejvyšší počet klasů v průměru tří let vytvořily Sebastian a Jersey (graf 1).

Velmi vysokou hmotnost tisíce semen vykázalo osivo z roku 2005 (graf 3), průměrně 52,5 g. Výnosy zrna v jednotlivých letech značně kolísaly. Zatímco v roce 2006 bylo v průměru všech odrůd dosaženo 5,58 t/ha, v roce 2005 to bylo jen 3,70 t/ha a loni ještě méně – jen 2,32 t/ha. Z odrůd byly v tříletém průměru ekologických pokusů nejvýnosnější Malz a Tolar (graf 2).

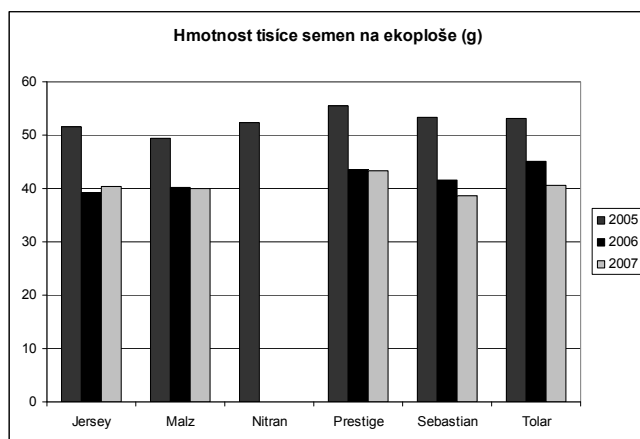
Graf 1 Průměrný počet rostlin a klasů na ekoploše

Graf 2 Průměrné výnosy na ekoploše

Graf 3 Hmotnost tisíce semen zrna sklizeného na ekoploše

Ekologické osivo, pocházející z ORO pokusů z Uhřetěvesi, bylo v letech 2006 a 2007 vyséváno jak na ekologické, tak i konvenční ploše. V roce 2006 ekoosivo, vyseté na konvenční ploše, celkově lépe vzházelo, zejména odrůdy Tolar a Sebastian. V roce 2006, při pěstování konvenčním způsobem, vytvořily rostliny ječmene, v porovnání s ekologickou plochou, v průměru i více klasů.

Loňské suché a teplé jaro spíše vyhovovalo ekoječmenu zasetému na ekologickém pozemku. Na ekoploše, v porovnání s konvenční, rostliny lépe vzešly. Počtem klasů však porosty na ekologické ploše značně zaostaly za konvenční, kde vytvořily průměrně 580 klasů na metru čtverečním. Nízký počet klasů na ekoploše se negativně odrazil i na vyšší výnosu.

Zatímco v roce 2006 bylo dosaženo srovnatelných výnosů zrna na ekologické i konvenční ploše (graf 4), loni došlo ke značnému propadu výnosů při ekologickém způsobu pěstování (graf 5). Snížení výnosů při ekologickém způsobu pěstování dosáhlo, v porovnání s výnosy na konvenční ploše, více než 55 %.

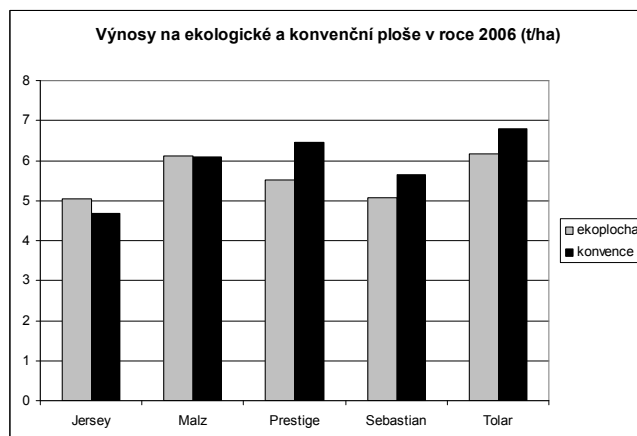
Závěr

V tříletých pokusech na ekologické ploše se projevil vliv počasí v jednotlivých ročních pěstování. Význam měla i odrůda. Nejlepší produkční schopnost vykazovalo osivo jarního ječmene v roce 2006. Z odrůd byly v tříletém průměru ekologických pokusů nejvýnosnější Malz a Tolar.

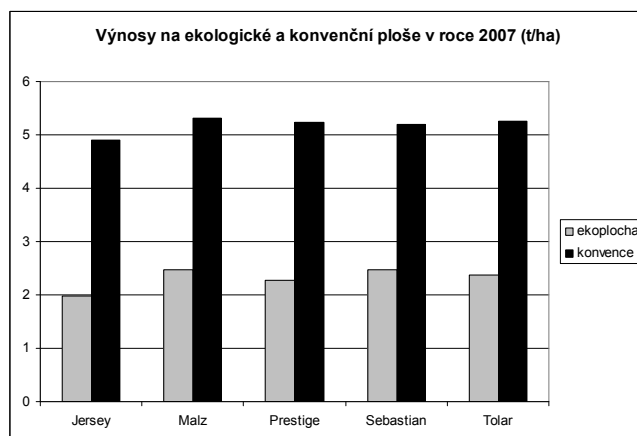
Při porovnání ekologického osiva původem z ORO pokusů z Uhřetěvesi, vysévaného na konvenční i ekologické ploše, bylo v roce 2006 dosaženo srovnatelných

hmotnost tisíce semen sklizeného zrna byla v roce 2006 srovnatelná při obou způsobech pěstování. Loni bylo dosaženo vyšší HTS u ekoosiva pěstovaného na konvenční ploše.

Graf 4 Výnosy na ekologické a konvenční ploše v roce 2006

Graf 5 Výnosy na ekologické a konvenční ploše v roce 2007

telných výnosů v obou pěstitelských systémech. V roce 2007 však při ekologickém způsobu hospodaření vykazovalo ekologické osivo, v porovnání s jeho pěstováním na konvenční ploše, mnohem nižší výkonnost.

Hmotnost tisíce semen sklizeného zrna byla v roce 2006 srovnatelná při obou způsobech pěstování, v roce 2007 dosáhlo vyšší HTS ekologické osivo pěstované na konvenční ploše.

Kontaktní adresa

Ing. Hana Honsová, Ph.D., Katedra rostlinné výroby, Česká zemědělská univerzita v Praze, Kamýcká 129, 165 21 Praha 6 – Suchbátka, tel.: 224382538, e-mail: Honsova@af.czu.cz

Výzkum byl podporován výzkumným záměrem MSM 6046070901 – Setrvalé zemědělství, kvalita zemědělské produkce, krajinné a přírodní zdroje.